*І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .*
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 16-го БЕРЕЗНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MARCH 16, 1967 No. 47. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Середа, 15-го березня, 1967

В АМЕРИЦІ

ДЖАНСОН ЗАКЛИКАЄ ЗОРГАНІЗОВАНЕ робітництво підтримати його проєкт про збільшення пенсій соціяльного забезпечення. Президент заявив, що більше як 5 мільйонів старших віком американців живуть в убозтві, з два мільйони мусять користати з публічної допомоги. Збільшення пенсій соціяльного забезпечення, заявив Президент, скінчить той ганебний стан, який створює непевність життя мільйонів американців, які працювали для цієї країни, але на старість не мають запевнених умов для спокійного життя. Віце-президент Гомфрі промовляв в Оклагома Сити в стейті Оклагома і заявив, що Конґрес цього року повинен схвалити збільшення пенсій соціяльного забезпечення.

ТИЖНЕВИК „ТАЙМ" ПОВІДОМИВ, що між президентом Джансоном і сенатором Робертом Ф. Кеннеді відбулася така непарляментарна дискусія, про яку навіть не можна інформувати в пресі, бо в цій розмові вживали таких слів, якими лаються на вулиці. Ця „дискусія" відбулася після того, як сенатор Кеннеді вернувся зі своєї поїздки до Европи. Президент мав сказати сенаторові: „Я не хочу вас тут більше бачити!" А сенатор відповів: „Я не хочу тут ще раз сидіти і слухати це . . ." Кеннеді мав назвати Президента словами, що по англійськи зачинаються від літер: „ан с. о. в." Не знати, звідки кореспонденти „Тайму" довідалися про цю розмову, що відбулася 5-го лютого, а зміст її надрукований в найновішому числі цього тижневика. Представники Білого Дому і сенатор Кеннеді заперечили, що ця розмова була аж така гостра, як це описано в „Таймі".

ҐОЛДБЕРҐ АНІ НЕ ЗАПЕРЕЧУЄ, ані не потверджує вістки про те, що він в найближчому році буде кандидувати на становище сенатора в стейті Ню Йорк, про яке старатиметься теперішній сенатор республіканець Джекоб К. Джевітс. Артур Ґолдберґ є головним делеґатом ЗДА до Об'єднаних Націй. Недавно впливовий нюйоркський демократ Стенлі Стейнґут заявив, що Ґолдберґ переможе Джевітса в найближчому році. Ґолдберґ заявив, що не випадає йому тепер скласти заяву в цій справі. В політичних колах гадають, що Ґолдберґ міг би відобрати від Джевітса сенаторський пост, коли б рішився кандидувати, бо був секретарем праці в Уряді Кеннеді.

КАНАДА ЗБІЛЬШУЄ ВИДАТКИ НА ОБОРОНУ у фінансовому році, який зачнеться 1-го квітня 1967-го року. На оборону проєктують видати 1,688,000,000 дол., на 115,309,999 дол. більше, як в році 1966 - 1967. Збільшення це є на 7.3 відсотка вище від попереднього року. Канада плянує також зменшити видатки на допомогу закордонним державам в новому фінансовому році. Ці видатки запроєктовані в сумі 235,175,000 дол., а в цьому фінансовому році, що скінчиться 31-го березня, витрати на допомогу закордонові становили 243,301,000 дол.

ЧИСЛО ПРОДАНИХ АВТ В ПЕРШІЙ ДЕКАДІ березня ц.р. зменшилося на 24.1 відсотка в порівнянні з тим самим часом 1966-го року. Береться до уваги число проданих авт трьома найбільшими автомобільними фірмами: Дженерал Моторс, Корпорацією Крайслера та Моторовою Компанією Форда. Форд продав від 1-го до 10-го березня ц.р. 58,842 авта, а минулого року в цьому самому часі — 78,844. Дженерал Моторс 88,280, а рік тому — 130,274 авта. В цій Компанії був ще й страйк в додатку до економічної знижки. Крайслер виказує збільшене число проданих авт ц.р. — 40,399, а в 1966-му році — 37,836.

У СВІТІ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ УРЯД ІНДІЇ ВСТРЯНУВ у внутрішні відносини автономної провінції Раджастан: президент Сарвепаллі Радакрішнан розв'язав тамошній автономний сойм, в якому не можна було створити стабільної більшости. Вправді керівна Конґресова партія здобула там найбільше мандатів, але не мала більшости і мусіла шукати собі партнерів. Опозиція загрозила такими авантурами, що лідер більшости зрікся відповідальности за лад у провінції. Раджастан — одна з восьми провінцій, в яких Конґресова партія не здобула більшости в недавніх виборах.

32 ПІВНІЧНО-В'ЄТНАМСЬКІ ЛІТАКИ ТИПУ „МІҐ" І 2 БОМБОВИКИ ТИПУ „ІЛЬЮШИН" СТАЦІОНОВАНІ у південному Китаї і служать для вишколювання північно-в'єтнамських летунів. Американська розвідка твердить, що Китай не постачає Північному В'єтнамові летунів ані не дозволяє, щоб з його території північно-в'єтнамські літаки стартували у летах проти американців у В'єтнамі. У Північному В'єтнамі були три летовища й добудовано нові два. Американські летуни не мають права бомбардувати їх — щоб не вбити совєтських летунів.

УРЯДОВА ПРОПАҐАНДА У КОМУНІСТИЧНОМУ КИТАЇ ДОРАДЖУЄ селянам не втручатися до внутрішньо-партійної комуністичної сварні й займатися виключно тільки весняними хліборобськими роботами. Водночас уряд поручає творити „фронтові команди" для посилення хліборобських робіт. Китаєві грозить нова голодова катастрофа.

КОМУНІСТИЧНІ ПАРТИЗАНИ НА ФІЛІППІНАХ ПЕРЕТВОРИЛИСЬ насправді в грабіжницькі банди. Філіппіни нараховують 32 мільйони населення. Соціяльно-економічні відносини там усе ще дуже відсталі, з великими клясовими різницями. Багатші власники однородинних домів та господарств мусять втримувати власну збройну сторожу проти бандитів.

У МОСКВІ ВІДЗНАЧУВАНО ОКРЕМОЮ ПАРАДОЮ на Кремлі 50-річчя існування щоденника „Ізвєстія". Та газета вперше появилась у Петрограді в день після вибуху березневої революції. Згодом перевели видавництво до Москви. Тепер „Ізвєстія" мають 8.670.000 денного накладу. Генеральний секретар компартії Леонід Брежнєв передав „Ізвєстіям" „орден Леніна" за „з'ясовування й оборону комуністичних ідей".

Д-Р ВЕРНЕР ФОН БРАВН ЗАЯВИВ У ШТУТҐАРТІ, Західня Німеччина, що Америка сподівається висадити людину на місяці в 1970 році. Вернер фон Бравн, який прибув до Америки зараз після останньої світової війни і тут став передовим дослідником ядрової зброї і далекосяжних ракет, очолює тепер американський центр для космічних летів в Гантсвілі, Алабама. Він прибув до Штутґарту, щоб отримати золоту медалю Бельша за осяги в технології.

ПЕРЕСЛУХАННЯ СЕНАТОРА ДАДДА

Сенатська Комісія етичної поведінки започаткувала переслухання сенатора Томаса Дж. Дадда. На фото: сен. Дадд (посередині) розмовляє із своїм правним дорадником Джаном Соннетом (з правого боку). Зліва: колишній адміністративний асистент сен. Дадда Джеймс П. Бойд, який зізнає про забрання ним яких 4 000 документів із бюра сенатора, що й привело до започаткування теперішнього переслухання.

Свідок змінив зізнання в справі сенатора Дадда

Вашинґтон. — 14-го березня зізнавав в Сенатській комісії в справі етики колишній співробітник віце - президента Джансона в 1963-му році Івен Сінклер, який заявив, що він не знав, на яку ціль влаштовувано прийняття в пошану сенатора Томаса Дж. Дадда в жовтні 1963-го року. Два тижні тому цей сам свідок зізнав був, що це прийняття влаштовувано 26-го жовтня 1963-го року на виборчий фонд для сенатора Дадда на його виборчу кампанію в 1964-му році. Тепер цей свідок сказав, що справу призначення зібраних фондів не порушувано. Сенатор Дадд твердить, що зібрані фонди на прийняттях в роках 1961-1964 в сумі $173,868 — були подарунком для сенатора, який мав за них вести виборчу кампанію та заплатити борги, які він мав із попередньої виборчої кампанії. Противники сенатора Дадда твердять, що він присвоїв собі зібрані фонди та платив ними свої борги.

Руссо зізнає, що чув, як змовники плянували вбити Кеннеді

Ню Орлін, Луїзіяна — 14-березня в суді переслухувано 25-річного аґента Забезпеченевої Компанії Перрі Раймонда Руссо, який зізнав, що він чув, як у вересні Лі Гарві Освалд, Клей Л. Шов і Дейвід В. Феррі змовлялися вбити президента Кеннеді. З цих трьох осіб живе тільки одна — Шо, бо Феррі знайшли неживим 22-го лютого ц. р., а Освалда вбив Джек Рубі два дні після після вбивства Кеннеді. Руссо зізнав, що він бачив тричі цих змовників у мешканні Феррі в Ню Орліні 1963-го року. Під час однієї зустрічі змовники подрібно обговорювали плян вбивства. Один змовник мав стріляти до президента Кеннеді, а другий мав поводитися так, щоб стягнути на себе підозру. Свідок пізнав на світлині Освалда і Феррі, і показав рукою на присутнього на залі Шо, кажучи, що він був присутній на цій нараді. Після закінчення переслухання Карний Окружний Суд має ствердити, чи прокуратор Джеймс Ґаррісон представив достатні докази на те, щоб можна було оскаржити Шо у змові на вбивство президента Кеннеді. Шо рішуче заперечив свою участь у змові. Ґаррісон ще не має певних доказів проти Шо, якого, покищо тільки підозріває у злочині змови.

Павло Дорожинський переобраний на голову Пластової Станиці в Ню Йорку

Ню Йорк. (В. П.) — В минулу неділю, 12 березня ц. р., відбулися тут в Пластовому Домі 18-ті Звичайні Загальні Збори найбільшої у вільному світі Пластової Станиці, у вислідi яких перевибрано майже незмінний дотеперішній склад Станичної старшини на чолі з пл. сен. Павлом Дорожинським. До Президії Зборів, які відкрив молитвою пл. сен. о. В. Ковалик, увійшли: пл. сен. Богдан Кекіш — предсідник і пл. сен. Володимир Рак — заст. предсідника, які на переміну проводили зборами, а секретарювали ст. пл. Ліда Крамарчук і ст. пл. Модест Соболта.

Учасники Зборів, одержавши наперід писемні звіти всіх членів уступаючої Станичної Старшини, заслухали ще додаткові звіти станичного, скарбника, голови Дирекції Купна Пластового Дому. Після основної дискусії і звіту голови Станичної Ради пл. сен. З. Хамули, всім членам Станичної Старшини уділено одноголосно абсолюторію, з окремим признанням для уступаючого Станичного.

Після одобрення проєктів змін статуту, Загальні Збори обрали нову Станичну Старшину в складі: пл. сен. П. Дорожинський — станичний, пл. сен. І. Декайло, пл. сен. Е. Гойдиш і пл. сен. Х. Навроцька — заст. станичного, ст. пл. А. Ластовецький і ст. пл. О. Козак — писарі, пл. сен. Д. Бойдуник — кошова, ст. пл. І Демидович — заст. кошової, ст. пл. Ю. Савицький — кошовий, пл. сен. М. Андрейко — скарбник, ст. пл. Я. Ставничий — вишкільний реф., пані М. Ярош — реф. пластових видань і ст. пластуни-ки З. Смішкевич, О. Занко, А. Витвицький, Н. Яворів, О. Крамар — референти. Крім цього в склад Станичної Старшини входять: пл. сен. В. Дармохвал — голова ОП УП Сеніорів, інж. Б. Соболта — голова Пластприяту і інж. Р. Баранський — голова Дирекції Пластової Фундації. До Станичної Ради увійшли: пл. сен. і ст. пл. М. Юзенів, В. Корнага, М. Соболта, І. Стецура, Д. Якимчук.

Перед і під час Зборів діяли окремі Комісії, які очолювали: пл. сен. А Мілянич — номінаційну, пл. сен. Р. Рогожа — статутову і пл. сен. П. П'ясецький — верифікаційну.

Збори закінчено відспіванням гимну закарпатських пластунів.

Сенат відкинув перші поправки до консулярного договору з СССР

Вашинґтон. — На пленарному засіданні Сенату у вівторок 14 березня ц. р. 65 голосами проти 22 відкинено поправку, яку республіканський сенатор з Південної Дакоти, Карль Мундт, зголосив до контроверсійного консулярного договору з СССР. Одна з тих поправок вимагала, щоб американські консуляти в Совєтському Союзі мали право поширювати до совєтської преси заяви про американську політику, а друга поправка вимагала однакового числа американських журналістів в Сов. Союзі, що совєтських журналістів в Америці. Проти тих поправок виступив палко лідер демократичної більшости в Сенаті Майк Менсфілд, який закинув сенаторові Мундтові, що його внески мали на увазі „вбити" той консулярний договір. Він відчитав також листа від державного секретаря Діна Раска, в якому Дін Раск висловлює переконання, що Совєти не погодились би на доповнення консулярного договору такими застереженнями і що тоді той цілий договір загинув би. Однак сенатор Мундт зголосив ще третій внесок, а саме, щоб над консулярним договором голосувати щойно тоді коли Президент повідомить Сенат, що він відкликує з Південного В'єтнаму збройні сили Америки та що це дістеться без уваги на військову допомогу, що її Совєти уділюють Північному В'єтнамові. Також республіканський сенатор з Небраски, Карль Куртіс, зголосив застереження, що над консулярним договором можна голосувати щойно після того, як Совєтський Союз перестане активно помагати Північному В'єтнамові у війні проти ЗДА: Президент повинен повідомити про це Конґрес у порозумінні з шефами штабів збройних сил Америки. Голосування над тими внесками відбудеться в цьому тижні. За газетними вістками, внесок сенатора Куртіса може перейти з уваги на сумніви багатьох сенаторів з обох партій, чи можна й варта ратифікувати такий договір, який має символічне значення „мосту" між ЗДА й СССР, коли водночас Москва активно підтримує комуністів у В'єтнамі, висилаючи туди свої літаки, ракети, всяку зброю і виряд. Зате Уряд докладає всіх зусиль, щоб осягнути для того договору ратифікацію у Сенаті і має надію, що це йому вдасться.

Зросли буцім-то шанси на замирення у В'єтнамській війні

Об'єднані Нації. — Хоч на воєнному фронті у В'єтнамі загострились дії на всіх відтинках, а бомбардування американськими літаками вже також різних об'єктів важкого промислу у Північному В'єтнамі внесло новий елемент у ту війну, проте водночас американські газети покликаються на „певні" відомості з- кол Об'єднаних Націй, що поступили вперед дипломатичні мирові заходи. Американський амбасадор в ОН Артур Ґолдберґ мав півторигодинну розмову з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом, який після того запросив до себе окремо амбасадорів Совєтського Союзу, Канади і Польщі. Індія, Канада і Польща становлять Міжнародну Контрольну Комісію у В'єтнамі за Женевським договором з 1954 року, а Совєтський Союз був разом з Британією „спонзором" Женевських конференцій у справі колишнього французького Індокитаю (В'єтнаму, Ляосу і Камбоджи) в 1954 і 1962 рр. Вийшовши від У Танта Артур Ґолдберґ зустрівся з совєтським амбасадором Миколою Федоренком. Всі вони зберігають повну мовчанку про зміст своїх розмов, але не заперечують, що ті розмови є частиною наполегливих дипломатичних старань знайти новий шлях для започаткування мирових переговорів між воюючими сторонами у В'єтнамі.

Прем'єр Південної Кореї переводить у Вашинґтоні успішні розмови

Вашинґтон. — Прем'єр Південної Кореї Чунґ Іль Квон перебуває з відвідинами в Америці, куди він приїхав для переведення з керівними американськими державними мужами ділових нарад над низкою проблем, що цікавлять ті обидві союзні держави. Президент Джансон прийняв корейського прем'єра на 45-хвилинну розмову, в якій запевнив його, що південно-корейські війська, які боряться по стороні Америки проти комуністів у В'єтнамі дістануть 25.000 — замість обіцяних раніше 18.000 — наймодерніших автоматичних крісів М-16, та що південно - корейські збройні сили дістануть додаткову модерну зброю, особливо джетові бомбовики. Південна Корея має 600.000-ну армію і Президент обіцяв скріпити її та вивінувати у кращу зброю. У переданій до преси заяві президент Джансон прославляв економічний і культурний розвиток Південної Кореї після Корейської війни та надсподіване гладке закріплення там демократичного державно - політичного устрою. У розмові прем'єра Чунґ Іль Квона з Президентом брав частинно участь секретар оборони Роберт МекНамара.

Колишнього прем'єра Мойсе Чомбе засудили в Конґо заочно на смерть

Кіншаза, кол. Леопольдвіль, Конґо. — На судовій розправі перед тричленним військовим трибуналом засуджено колишнього президента провінції Катанґа та пізнішого прем'єра центрального уряду в Конґо, Мойсе Чомбе, заочно на смерть за змову проти теперішнього режиму, вербування проти режиму чужинецьких військових наємників, зраду і т. п. злочини. Мойсе Чомбе живе від часу останнього перевороту в Конґо, що його перевів „генерал" Мобуту, що казав вибрати себе на президента, у Мадриді. Його брата Томаса, який живе у Парижі, засуджено заочно на 15 років в'язниці. Двох підсудних, високих військовиків, засуджено також на смерть, двох нижчих старшин і одного цивіліста на 20 років в'язниці та одного звільнено. Якщо президент Мобуту не помилує засуджених на смерть, то їх розстріляють. Підсудні не мали на тій розправі оборонця, а трибунал нараджувався несповна 15 хвилин. Мойсе Чомбе назвав той суд і присуд „несправедливим". Мойсе Чомбе був прозахідньої орієнтації і вів гостру антикомуністичну закордонну політику. За теперішнього режиму тамошні відносини змінились на гірше.

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА В АПАЛАЧСЬКИХ ГОРАХ

Дружина президента ЗДА пані Джансон відбуває тепер поїздку в районі Апалачських гір, знайомлячись там з умовами життя і станом освіти серед населення. На фото: пані Джансон розмовляє з губернатором Гвлеттом Смитом в Чарлзтоні, Вест Вірджінія.

Президент плянує поширити боротьбу проти убозтва

Вашинґтон. — Президент Джансон в окремому зверненні до обидвох Палат Конґресу 14-го березня просить поширити і збільшити боротьбу проти убозтва в цій країні та обіцяє зменшити адміністраційні кошти цієї боротьби. Президент у своєму зверненні старається відповісти на всі критичні голоси про здійснювання цієї кампанії для поборювання вбогости. Президент підкреслює, що він хоче допомогти вбогим у сільських районах та в міських нетрах, і просить призначити на ціль потрібні фонди для Уряду Економічної Можливости, який здійснює цю програму під проводом директора Сарджента Шрайвера. Цей Уряд вимагав в цьому фінансовому році суми $1,610,000,000, а в новому фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1968 р., на цю ціль вимагає $2,060,000,000. Члени Конґресу критикували програму Великого Суспільства, кажучи, що поважна сума фондів іде на адміністрацію. Президент обіцяє поробити якнайбільші ощадності в адміністраційній ділянці. Президент пропонує продовжувати боротьбу проти вбогости, бо вбогість не повинна мати місця серед такої заможної суспільности, як американська.

Видано новий роман письменниці Галини Журби п. н. „Тодір Сокір"

Ню Йорк. — У видавництві „Наша Батьківщина" появився книжковим виданням перший том написаного „на тлі історії", роману видатної української письменниці Галини Журби п.н. „Тодір Сокір". В цьому широко задуманому, за своїм характером мемуарному романі авторка виводить дореволюційну українську Волинь з багатою ґалерією постаттей з-поміж волинської інтеліґенції і селянства. Дотримується у своєму романі Галина Журба свого окремого правопису, засади якого вона обороняла свого часу в ряді статтей. Галина Журба, народжена Домбровська і замужем Нивинська, виступила із першою збіркою оповідань „З життя" ще в 1909 році і в 1910-1914 була співробітницею журналу „Українська Хата". Перу її належать також оповідання „Похід життя" (1919), сценічний етюд „Маланка" (1921) і повісті „Зорі світ заповідають" (1933), „Революція йде" (1937), „Доктор Качйоні" (1943) та видана вже на еміґрації 1955 року мемуарна повість „Далекий світ". Живе письменниця у Філядельфії, де працює над другим томом роману „Тодір Сокір". В 1968 році письменниця відзначатиме своє вісімдесятиріччя.

Закордонні білоруські науковці працюють над „Історією Білоруси"

Ню Йорк — Як повідомила газета „Бєларус" ч. 119 з березня цього року (Ню-Йорк — Торонто), група білоруських еміґраційних науковців одночасно працює над тритомовою „Історією Білоруси" білоруською мовою. Перший том охопить період від найдавніших часів до першої половини 13-го століття другий — до 1795 року, себто до поділу Білоруси та загарбання Москвою майже всіх земель тієї країни; до третього тому ввійдуть матеріяли з історії Білоруси від 1795 р. аж до наших часів. Тижневик „Бєларусь" не подав прізвищ науковців, які працюють над цим збірним твором.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ОПЕРЕТА „СВАТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ" ІТИМЕ В БРУКЛИНІ

Ню Йорк. — Після вистав у Ню Йорку, Нюарку та Філядельфії, комічна оперета „Сватання на Гончарівці" Г. Квітки - Основ'яненка, муз. К. Стеценка, буде показана цієї неділі, 19-го березня, о 5-ій г. дня в Бруклині, в Шкільній авдиторії при Церкві св. Духа (доїзд по Canarsie Line до зупинки Bedford Avenue). Прибуток призначений на оплату боргів парохіяльної школи. Ставить оперету Т. Федорович, дириґент — Олег Стратичук, танки — О. Ґендза, бере участь Хор Українського Оперного Ансамблю. Виконавці цієї, вже четвертої, вистави оперети: Т. Федорович, М. Стефанишин, Т. Лихолай, І. Гош, Р. Левицький, М. Яблонський, Л. Рейнарович, С. Вовчук. Дія оперети відбувається в Харкові, на околиці Гончарівка.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР ЮРІЯ ТАРНАВСЬКОГО

Ню Йорк. — Об'єднання Українських Письменників „Слово" влаштовує у неділю 19 березня ц. р. літературний вечір відомого українського еміґраційного поета-модерніста, члена Нюйоркської Групи Ю. Тарнавського. Слово про поета скаже поет й есеїст Богдан Рубчак. Юрій Тарнавський читатиме свої найновіші поезії із збірки „Без Еспанії". Відбудеться цей літературний вечір в залі Українського Інституту Америки при 2 Іст 79-та вул. Початок о год. 6.00 вечора.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Піррова перемога де Ґолля

Усі закордонні кореспонденти в Парижі пророкували в своїх дописах нову виборчу перемогу президента Шарля де Ґолля. Тому вислід виборів був великою несподіванкою: більшість де Ґолля у новому парляменті дорівнює буквально одному голосові. Водночас комуністи збільшили свій стан посідання з 41 до 72-ох посольських мандатів. Насправді, де Ґолль завдячує свою більшість у парляменті тільки розподілові опозиції аж на шість груп, з практичним виключенням, щоб усі вони могли з'єднатися. Сумним парадоксом стала ситуація, в якій режим де Ґолля залежить від 27-ох голосів поміркованої центрової партії, лідер якої, Жан Леканьє, кинув на адресу президента важке обвинувачення: де Ґолль, мовляв, сам винен у перемозі комуністів, бо всі зусилля його уряду йшли на розбиття французького демократичного центру.

У зрості комуністичних впливів у Франції завинила однаково як внутрішня, так і закордонна політика де Ґолля. Повернувшись у червні 1958 року до влади, він переводив величезною більшістю різні реформи у всенародних плебісцитах, всупереч опозиції комуністів, і тому знехтував загрозу відродження давньої сили французької компартії. Але у Франції завжди голосували за компартію комуністи і не-комуністи, просто опозиціонери. Антиамериканська політика де Ґолля подобалась французам — але сприяла комуністам, бо потверджувала їхні попередні демагогічні антиамериканські гасла. Так само закордонно - політичне гасло де Ґолля про Европу „від Атлантику по Урал" підвищило в очах пересічного француза престиж комуністів.

Де Ґолль ґарантував собі в новій конституції з 28 вересня 1958 р. з додатками з 28 жовтня 1962 р. стабільність влади: він може розв'язати парлямент, як „нездатний" і правити по-диктаторськи. Але тоді треба буде перестати говорити про демократію 5-ої Французької Республіки. Найбільшою помилкою де Ґолля було створення „власної" партії — за зразком різних диктаторів у минулому й сучасному — із постійною кампанією проти всіх інших партій. Він мав рацію, що партійництво загирювало Францію, але недобре виганяти чорта вельзевулом. На тому тлі Леканьє має рацію: треба було підтримувати здоровий демократичний і поміркований центр, а не творити нової партії, члени якої мали у парляменті завдання — тільки підносити руку за всі внески уряду. Тепер де Ґолль має нову важку проблему. Його перемога була Пірровою.

Перебрана міра

Право не погоджуватися і право бути вислуханим належить до основних не тільки привілеїв, але й обов'язків системи народоправства. Конфронтація фактів і суперечності в поглядах на них і в їх оцінці — передумова розвитку людської думки і ґарантія проґресу. В суперечностях поглядів часто направляються помилки, народжуються нові творчі ідеї. Величезну ролю в такому розвитку має преса, а в наших українських обставинах у вільному світі роля нашої преси рішальна. Тим більшою є й її відповідальність.

Свідомість цієї ролі й цієї відповідальности була одною з головних спонук та причин створення Спілок Українських Журналістів в Америці й Канаді, як також в Европі, з'їздів цих Спілок та остаточного схвалення першого кодексу етики українського журналіста, що мав би правити за добровільно прийнятий моральний закон, який визначав би найширші рямки обов'язків і відповідальности працівників нашої преси, зокрема її редакторів.

З жалем приходиться ствердити, що всі ці заходи, від яких так багато — щоб не сказати виключно — залежить розвиток нашої думки і нашої громади, ще в багатьох відношеннях залишаються тільки „побожним бажанням" без практичних наслідків. Ми втрачаємо або перебираємо міру зокрема в цьому праві не погоджуватись, а з нами, працівниками преси, втрачає або перебирає її і наша громада. У нашій праці ми часто практикуємо те, що колись дотепно висміяв англійський письменник - мислитель Честертон. На запит про його світогляд він спочатку відповів, що не має жадного, а опісля поправився: „Я є проти!" Наша преса і наша громада наче б спеціяльно шукають того „проти" і, якщо не знаходять його подостатку в сучасному, нишпорять у минулому, шукаючи того „проти" для самого тільки „проти", а не для поправи помилок чи недоліків і не для кращого розвитку.

У цьому нашому „проти" найболючішим моментом, найбільш перебраною міркою є те, що ми менше полемізуємо з ідеями, а більше з людьми; ми не респектуємо наших суперників, а відмовляємо їм того самого права не погоджуватися, що з нього самі хочемо без обмежень користати.

Можна б сказати — клясичні приклади такої перебраної мірки трапились недавно, зокрема, в деяких наших канадійських часописах, мали місце також і в одному з наших журналів в Европі. У двох канадійських наших газетах гетьманського напрямку опубліковано неймовірну лайку на визнавців іншого світогляду та іншої державно-політичної концепції, при чому перебрано всяку мірку пристойности. А в европейському журналі в ім'я „права не погоджуватись" та в ім'я „права бути вислуханим" опубліковано статті, що в іншій практиці були б рівнозначні з „правом" на вбивство рідної матері.

На цьому приклади „перебраної мірки" навіть в останніх часах далеко не вичерпуються. Очевидно, ніхто не міг би заперечити цим газетам і журналові „права" друкувати ці матеріяли, але ніхто також не може сказати, що ці їх публікації були відповідальні й етичні.

За відрадне явище треба вважати в обидвох цих випадках здоровий відрух громадянства. Правда, тут і там також в цьому здоровому відрухові перебрано мірку, бо немає виправдання для лайки навіть тоді, коли вона є відповіддю на лайку. Натомість направду здоровим і відрадним явищем треба вважати надруковане на іншому місці становище Спілки Українських Журналістів Канади, що є першим практичним застосуванням того добровільного закону, що його самі редактори встановили у формі кодексу етики українського журналіста. Цей кодекс, у нашій скромній опінії, дає найширші рямки і для полеміки, з'ясовуючи межі відповідальности для працівників преси. Очевидно, що цей кодекс, як і все на світі, не є досконалим, але його практичне застосування та респектування в нашій пресі безмежно поліпшило б ситуацію як у самій пресі, так і в громаді, встановлюючи закон для охорони волі проти одної з найбільших її загроз — сваволі.

Мих. Килимний

КИТАЙСЬКІ „ПАРИЖАНИ" І „ВЕРСАЛЬЦІ"

Куритиба. — „Культурна революція пролетаріяту", започаткована й керована Мао Тсе - тунґом, доходить кінця або, можливо, прибирає інших форм та методів. Мао передав функції верховної виконавчої влади прем'єр-міністрові Чу Ен - лаєві, доручивши йому втихомирити розбурхану країну.

Чу Ен - лай почав із заклику до червоної ґвардії перестати паплюжити відповідальних партійних та державних працівників і відновити роботу на фабриках, у сільському господарстві та в школах, закритих у червні минулого року. Про дальшу долю червоної ґвардії, яка викликала в країні хаос і поставила її на межі голоду, бо не давала змоги селянам працювати на ланах, покищо нічого не говориться. Можна припускати, що вона існуватиме й далі, як державно - політичний чинник, поряд з партією, комсомолом, військом, поліцією, посідаючи становище „преторіянців" при головному проводі червоного Китаю.

Звертає на себе увагу факт, що навести лад в країні Мао доручив саме Чу Ен - лаєві, якого не раз гостро критикували червоноґвардійці, а не офіційно проголошеному своєму наступникові, военному міністрові і командувачеві червоної ґвардії, маршалові Лін-Піяо. Чи не є це доказом поразки Лін - Піяо, а насамперед самого Мао Тсе - тунґа та викликаної ним „культурної революції"?

Власне, ніякої культурної революції не було, а була спроба революції цілком політичного характеру. Червоноґвардійці не виступали в ролі мирних місіонарів-проповідувачів „мислення Мао Тсе - тунґа", а йшли війною проти всього того, що стояло на перешкоді головному диктаторові. Ця мілітарного типу молодеча організація, що складається переважно з студентів та учнів середніх шкіл, маючи зброю, не тільки нищила храми, культурні заклади, палила книжки, а й розганяла партійні комітети, захоплювала в свої руки транспорт, диктувала свою волю керівникам індустріяльних підприємств та сільського господарства. На руках червоноґвардійців ще не обсохла кров, проллята в численних збройних сутичках з робітниками Шанхаю, Кантону, з селянами Сінкіянґу, Манджурії, Тибету...

Поза всяким сумнівом, Мао отією революцією намагався внести вирішальні зміни в комуністичний режим, а то й змодифікувати його знизу догори.

Мао зрозумів, що в червоному Китаї повторюється те саме, що мало й має місце в СССР. Комуністична партія, а передусім її провід узурпувавши владу, з роками обуржуазнюється, морально розкладається і стає визискувачем працюючого люду. Її керівники, набираючи щораз більшої сили, усамостійнюються і обмежують його, Мао, прероґативи, відсунувши від повноти влади кілька років тому. Мао Тсе - тунґові залишено тільки почесну функцію голови комуністичної партії, а практичне керівництво країною та партією опинилося в руках формального президента, генерального секретаря партії та прем'єр - міністра. Мао міг лише „мислити", вдосконалювати теорію комунізму, виробляти нові догми. За той час він, очевидно, й додумався до „культурної революції".

В перебігу тієї „революції" маоїсти спробували вносити вирішальні зміни в існуючий устрій. За зразком Паризької Комуни 1871-го року вони створили т. зв. Шанхайську Комуну, до проводу якої ввійшли представники від робітництва, селянства, війська, студентства і лише один від комуністичної партії. Таким чином шанхайський відділ комуністичної партії фактично усунуто від керівництва. Потім таку саму комуну створено в Пейпінґу і пляновано в усіх містах червоного Китаю.

Однак, як і їхня попередниця Паризька Комуна, шанхайська та пейпінґська не спромоглися розв'язати жадного життьового питання: не забезпечили нормальну роботу промисловости, транспорту, постачання споживчих продуктів для населення, навіть не змогли утримувати лад на вулицях. Тому, ті самі маоїсти, що запроваджували комуни, сказати б, китайські „парижани", за яких півтора місяців стали „версальцями", ліквідуючи комуни і встановлюючи „революційні комісії", що їх, в свою чергу, ліквідує тепер Чу Ен - лай.

Мао Тсе - тунґ прорахувався не тільки з комунами та революційними комісіями, але й в інших важливих справах. Почавши „культурну революцію", він цілком осторонь поставив військо, сподіваючись провести її з участю найширших мас населення, насамперед робітництва. Однак, виявилося, що робітництво байдуже сприймає справи комунізму і не цікавиться тим, яка з його течій одержить перемогу.

Таким чином революція трималася лише на червоній ґвардії. Коли ж червоноґвардійці почали втручатися в роботу заводів та фабрик, що неґативно позначалося на заробітках робітників, останні виступили проти „культурної революції". Так було в Шанхаї, Кантоні, Порт - Артурі, Дайрені... Це ж саме сталося з працівниками залізниць, а потім сільського господарства і навіть частиною студентства.

Тоді Мао звернувся по допомогу до війська. В багатьох місцях воно підтримало маоїстів, вигнало червону ґвардію і ґарантувало селянству мирну працю. Але в провінціях Сінкіянґ, Шансі, в Тибеті і Китайській Монголії гостро поставились проти заходів Мао, загрожуючи громадянською війною. Проти Мао почали об'єднуватись партійні, державні й військові керівники різних провінцій.

Отак, загнавшись у глухий кут, Мао змушений вдатися до Чу Ен - лая. Що вдасться йому зробити — незабаром побачимо. Тепер же маємо діло з китайськими „парижанами" та „версальцями".

Тим часом Москва святкує перемогу, заявляючи, що Мао, відійшовши від „правдивого комунізму", пішов манівцями націоналізму, фашизму та мілітаризму, отже, обвинувачуючи його в тому, в чому обвинувачує він Москву.

В перебігу „культурної революції" яскраво виявились протиросійські настрої в Китаї. Ворожнечу між цими двома країнами може й вдасться формально полагодити, але тільки на певний час: при першій нагоді вона знову вирине і, можливо, ще з більшою силою. Китай і Російська Імперія — відвічні вороги, не зважаючи на режими.

Богдан Бойчук

ПРОБЛЕМИ ВІДЧУЖЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

Відчуження і близькі до нього проблеми (тривоги і смерти) були темою обговорень в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку 10 лютого ц. р. Учасниками дискусійного панелю були Андрій Хруцький, Володимир Одайник і Віталій Кейс. Цей вечір вартий окремої уваги, бо він пройшов на високому від звичайних вечорів Літературно - Мистецького Клюбу рівні, крім того само торкання ширшої, універсальної теми — діє, як свіжий, оздоровлюючий подув. Бо стає вже монотонним шарудіння про совєтську літературу, яка в загальнолюдському маштабі не являється ніяким чудом; витворюється стан психічної та інтелектуальної нудоти від нервозної жестикуляції в зв'язку з культобміном, домінацією і недомінацією УККА та від довголітнього лементу над мовою. Про психологічну поставу до української мови треба буде окремої статті, бо тут зайшло якесь переставлення вартостей. Робиться враження, що в нас утотожнюють мову з культурою нації, з її духовістю і літературою. Мова не є ані культурою, ані духовістю, ані поезією нації. Мова — це засіб порозуміння для людей, це також та глина, з якої мистець може створити чудо. І все. І ми стояли б далеко вище, якщо б проблеми мови доручити мовознавцям, і, замість століттями лементувати над нею — творили культуру, духовість та історичне майбутнє народу. Нудотне пережовування проблем мови на останньому з'їзді Спілки Письменників — лякає. Чи не хочуть вони мовою закрити далеко болючіші проблеми. Але перейдімо від вступу, який вийшов поза межі, до основної теми.

Вечір почав своєю доповіддю Андрій Хруцький, ціллю якого було роз'яснити і встановити дефініцію відчуження. Автор доповіді поставив проблему аліенації в центральному фокусі, мотивуючи це „ширшим вживанням", тобто, в нашій інтерпретації, актуальністю проблеми та онтологічним першенством. Він зупинився спочатку над проблемами того „ширшого вживання", бо постало багато неясностей. Концепцію відчуження вживалося часто синонімно з тривогою, самотністю, аномією і т. д. З другого боку, її утотожнювалось з усіми від'ємними чинниками суспільства. Таке універсальне вживання слова „відчуження" давало натяк, що коріння його могло бути в людській природі. Тут Хруцький зробив узагальнюючий висновок, що термін „аліенація" вживається в двох основних значеннях: в значенні ефективного стану (тобто в почутті відчуження) і в значенні обставин відчуження.

Почуття відчуження є інтенціональне, є формою відчуження, характер якої закорінений в дуалізмі об'єкт-суб'єкт. Від усвідомлення, що об'єкт є поза суб'єктом, що він є чужим явищем — родиться аліенація. Тож історію інтелектуальних шукань людини можна розглядати, як шукання єдности в цьому дуалізмі суб'єкт - об'єкт. І це являється онтологічним фактом афективного відчуження. Тут автор статті наводить аналізу Тилиха, який бачить відчуження і тривогу в розбіжностях між людськими прагненнями і ворожістю всесвіту, — людина шукає забезпечення і вічности, а всесвіт дає їй смерть; людина хоче абсолюту, а світ дає їй порожнечу; людина прагне всесильности, а бачить тільки розчарування. Це в суті речі є універсалізація дуалізму суб'єкт - об'єкт. Також концепція абсурдности Кам'ю натякає на тотальне, космічне відчуження, коли концепція нудоти Сартра включає тільки частинне, конкретне відчуження. Але обидві вони мають коріння в тому, що Гайдеґер назвав первородним почуттям бездомности. Тож Хруцький вважає, що аліенація спричинюється втратою людської природи через внутрішні і зовнішні сили. А людська природа складається з таких трьох прикмет: афективности (що включає сенсації, емоції), коґнітивности (вірування опінії, знання), творчости (що вимагає активности і свободи). При відсутності чи ненормальній функції одної з цих трьох — родиться стан відчуження.

Слідуючим доповідачем був Володимир Одайник, автор книжки „Марксизм і екзистенціялізм", яка появилася англійською мовою, а тепер готується еспанською мовою. Тому, що в українській пресі не було обговорення цієї книжки, ми коротенько зупинимось на ній.

У цій книжці автор розглядає дві основні й впливові філософії нашого століття — марксизм, який акцентує суспільні й економічні вартості в житті людини, і екзистенціялізм, який акцентує вартості індивідуальної свободи людини, повну відповідальність свобідної людини за кожний її вчинок і факт, що людина творить сама себе. В суті речі Одайник говорить про екзистенціялізм Жін Поль Сартра. Після розгляду названих філософій, Одайник обговорює в окремих розділах матеріялізм, діялектику, революцію і філософію революції; опісля концепцію свободи, етики та принцип акції.

Одайник дуже плястично дав конфлікт між філософією Сартра, яка неґувала важливу суспільну сторінку людського буття, і філософією Маркса, що відкидав індивідуалізм і суб'єктивізм людини, які є частиною її природи. Усвідомивши неповність обох філософій, Сартр рішив зробити велику синтезу обох цих напрямків, яка б віддала повноту людського існування. На жаль, згідно з заключною аналізою Одайника, замість синтези, Сартр підпорядкував свій екзистенціялізм суспільним принципам марксизму, звівши ідею індивідуальної свободи людини до порожнього звуку.

А тепер про доповідь Одайника: вона була тісно пов'язана з екзистенціяльною філософією свободи, до якої можна підходити з психологічної та історичної сторони. Психологічно, той ідеал індивідуальної свободи, що народився під час реформації, став для сучасної людини дійсністю. З розвитком науки і технології людині здається, що все їй можливе, що вона зайняла місце „мертвого Бога". Але той прекрасний ідеал свободи виявився джерелом великої пригнобленості і тривоги, коли людині приходиться нести тягар повної відповідальности за вчинки; а всемогутність чи всеможливість людини — повисла над нею суцільним жахом і загрожує тотальним знищенням. Історично, Геґель ще передбачив дух нашої епохи своєю настановою, що історія стремить до цілі свободи людини.

Кіркеґард, глибше розуміючи психологію свободи, хотів здійснити її в індивідуальній людині, а Маркс — в суспільній. Тож Маркс говорив до людини XIX століття, Кіркеґард до людини XX століття, — він теж передбачав наслідки індивідуальної свободи людини — тривогу. І єдиним рятунком від тривоги для нього була віра. Тоді, коли Кіркеґард шукав теологічних розв'язок, Сартр говорив виключно світською мовою, для нього теологічні розв'язки були самообманом; він волів бачити дійсність голою, тож між ним і Кіркеґардом були спільні тільки стан людини і її тривога. Обидва вони вірили в ідеал свободи і розуміли її проблеми. Молоде сучасне покоління вже не вірить в ідеал свободи. Для нього свобода — це щоденна дійсність, яка приносить тягар і апатію.

У своїй аналізі молодого покоління Одайник стверджує, що воно розчарувалося в сучасних екзистенціяльних нуртуваннях, воно шукає свіжости в етиці й гуманізмі, відвертається від атеїзму до містицизму, від вільної до правдивої любови. Тут Одайник і його покоління хиляться частинно в сторону теологічних розв'язок.

У третій доповіді Віталій Кейс прослідив, як оті основні проблеми відчуження, тривоги і смерти були трактовані в есеях Альберта Кам'ю. В першій частині своєї доповіді Кейс уточнив різницю між поняттям аномії (тобто відокремлення від су-

(Закінчення на стор. 4-ій)

МАРТИРОЛОГІЯ „ЗАПОРОЖЦЯ"

Пасажирське легкове авто марки „Запорожець", що його почали випускати в Україні, набирає дедалі ширшого розголосу (фотознімку з „Запорожця" ми недавно містили). Авто має мотор в 30 кінських сил, розвиває швидкість в 75 кілометрів на годину, але може й 100 клм., витрачає лише ґальон бензини на 40 миль шляху. Продукують це нове авто, вірніше — саме почали продукувати, в УССР. Де саме? — не знаємо. Навіть кореспондент московської „Правди" у статті „Запорожець" їде в Москву" (з 6 березня) не називає місця, звідки виїхав, лише згадує, що переїздили через Харків, з Харкова — за одинадцять годин — були в Орлі, потім і в Москві. З того ж репортажу довідуємось, що це справді удосконалене, як на совєтські, авто: має автоматичний огрівач, який працює і тоді, коли мотор стоїть; переключення швидкостей — автоматизоване, не біля керма, а внизу праворуч, у формі маленької ручки. „Запорожець" з місця розвиває значну швидкість, легко долає горби, піщані і снігові замети.

Під час випробувальної поїздки „Запорожця" з України... (ось уже й політика!)... в Москву, випробувачі спробували пустити те компактне авто з швидкістю в 100 клм. на годину: „Авто ніби припало до асфальту, і немов притискаючись до шляху, вихором мчало до обрію"...

Населення ще не бачило „Запорожця", бо в Харкові його „оточили цікаві. І Феліксу довелось навіть відчинити ззаду відділ з мотором та баґажник, щоб усе показати і про все розповісти".

В чому ж полягає, скажете, мартирологія новонародженого „Запорожця"?..

Про це розповість „Правда":

„Від Орла до Москви залишалась дурниця — 360 клм. Але коли ми поїхали далі, то нас біля міської межі попередили: — Попереду снігові замети, рекомендуємо повернутись у Орел..." Переночувавши, поїхали далі, надіючись, що „за ніч розчистять маґістраль на Москву". „Та вже біля Мценська ми натрапили на першу „пробку"... Ні машин з піском, ні працівників дорожньої обслуги не було"... Автор розповідає, як сунулись авта, як зупинялись, як ревли перегріті мотори, як шофери витягали то одно то друге авто із снігу...

„Але справжнє пекло почалось біля автостанції... „Третій день стою", — сказав один із шоферів... „А їхати — до Ленінґраду". „Де ж ночував?" — „У кабіні"... Рідко коли в московській „Правді" можна знайти правду, але в цьому репортажі її — хоч відбавляй! Врешті - решт, після „справжнього пекла" без бензинових колонок, без допоміжних снігорозчищувачів і т. п., „Запорожець" таки добрався до Москви, місцями їдучи просто полями по снігу. Але він їхав із швидкістю в 25 кілометрів на годину тоді, коли інші авта позастрявали у снігових заметах і не могли зрушити з місця.

В кінці репортажу згадано, що „Запорожця" почали продукувати на заводі „Комунар".

Із цитованого репортажу можна легко собі уявити стан доріг в Україні під час зими, якщо навіть головну маґістраль на „столицю столиць", і ту немає кому і немає чим розчистити.

Лев Шанковський

АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ І НАШІ ЗАВДАННЯ

(1)

Під англо-американською історіографією Східньої Европи розуміємо історіографію, що появляється англійською мовою на терені З'єднаних Держав Америки та Канади. Наша стаття не торкається англомовної історіографії Східньої Европи в таких країнах, як Великобританія, Австралія, Нова Зеляндія, Південна Африка, як також історіографії Східньої Европи, що появляється в ЗДА чи в Канаді мовами французькою, російською, українською, польською чи будь-якою іншою.

Навіть так обмежуючи обговорення історіографії Східньої Европи, про неї важко говорити в рямцях газетної статті. Брак місця унеможливлює переведення точної характеристики предмету та підтримки її посиланнями на окремі твори. Коли такі посилання стають необхідними, з'являється технічна конечність передавати назви окремих творів у перекладі на українську мову. Немає найменшого сумніву, що така метода є значним спрощенням викладу, але й без нього наші зауваження на обрану тему мусять мати дуже загальний характер.

Отож, першим таким узагальненням, яким почастуємо наших читачів, буде ствердження, що по суті, ніякої англо - американської історіографії Східньої Европи немає, бо те, що є, — це історіографія Росії (Рашія). За нашими підрахунками, зробленими на підставі Вільсонівського кумулятивного індексу книжкової продукції за 1953-1964 роки, отже за 12 років, на терені ЗДА й Канади опубліковано 272 праці з історіографії Східньої Европи, які на окремі її країни розподіляються так:

Табл. ч. 1.

Росія		— 196
Україна	— 28	
Білорусь	— 3	
Литва	— 5	
Латвія	— 4	
Естонія	— 4	
Грузія	— 4	
Вірменія	— 8	
Туркестан	— 10	
Сибір	— 10	
Разом:	76	196
	27.9%	72.1%

Читач цієї таблички бачить, що ми в ній вийшли поза межі Східньої Европи, але він додумується, що зроблено це для того, щоб зменшити питому вагу англо - американської історіографії Росії. Коли її обмежити тереном Східньої Европи, її питома вага зросте до 79.5%. Ми й так підмальовали окремі цифри на користь неросійських країн. Ось, наприклад, такі праці як Карла Б. О'Браєна „Московщина та Україна" (1963) або Артура Е. Адамса, „Большевики в Україні" (1963) можна зарахувати до історіографії Росії або до історіографії України; ми їх зарахували до історіографії України. Далі: в історіографії неросійських країн переважають праці еміґрантів, в історіографії Росії — праці американських істориків. Якщо брати виключно праці американських істориків, то питома вага історіографії Росії значно збільшиться; за зазначені роки округло 91% опублікованих творів американських істориків належить до історіографії Росії, а тільки 9% до історіографії інших східньоевропейських країн. Таким чином, в англо-американському розумінні між історіографією Росії та історіографією Східньої Европи можна поставити знак рівняння.

Виходячи з цього стану, наші зауваження тепер стосуватимуться головно англо-американської історіографії Росії. Поскільки постійно вживаємо терміну „історіографія", хочемо вияснити також наше розуміння цього терміну. У нашому розумінні історіографія — це не тільки „писання" історії, але може навіть мистецтво писання. Не випадково грецьке слово „графейн" означає теж „вирізьблювати". Отже, історик „вирізьблює" перед своїм читачем минуле, і може це робити з подвійною метою: (а) педагогічною — щоб передати знання історії широким масам, головно студіюючої молоді, і (б) стисло-науковою, щоб служити науці історії. Наука історії, як і кожна наука, є вже творчою за своїм характером, і вона вимагає творчого, ляբораторного розв'язання всіх сумнівних проблем у науково - дослідних установах. У таких установах спеціялісти-історики критично розбирають джерела („Квелленкрітік"), знайомляться з новими здобутками археології та допоміжних історичних наук (палеографія, епіграфія, нумізматика, сфраґістика тощо), встановлюють факти, проводять наукові дискусії, в яких дають оцінку вірности тієї чи іншої концепції. Розвитку історичних наук, просто, не можна уявити без існування науково-дослідних установ, що цьому розвиткові сприяють.

(Продовження буде)

Комунікат Управи Спілки Українських Журналістів Канади

У зв'язку із статтею „Без фантазії і фальшу" Остапа Войнаренка, яка появилася в тижневику „Канадійський Фармер", видаванім українською мовою п. Чарлзом Доячеком у Вінніпеґу, в числі з 21-го січня 1967-го р., Управа Спілки Українських Журналістів Канади заявляє:

1. Ніодин із знаних нам теперішніх редакторів тижневика „Канадійський Фармер" не є членом Спілки Українських Журналістів Канади, тому її Управа не має можливости покликати редакторів, а тим більше видавця цього часопису, до організаційної чи дисциплінарної відповідальности за зміст, тенденції чи форму публікованих у ньому статтей.

2. Все таки, як організація, яка об'єднує понад 50 українських журналістів і репрезентує українське національне періодичне друковане слово в Канаді у всіх майже його політичних і релігійних відтінях, Спілка Українських Журналістів Канади вважає своїм обов'язком зайняти до появи згаданої статті і тим самим до редакції і видавця тижневика „Канадійський Фармер" становище і висловити тут публічно свій осуд і протест на основі таких фактів:

а) Автор редакційної статті у „Канадійському Фармері" з 21-го січня 1967 р., підписаний Остап Войнаренко, підняв на сміх, образив і заперечив символічну дату і Акт проголошення Самостійности і Державности українського народу 22-го січня 1918 року, в якого ім'я сотки тисяч українських патріотичних громадян віддало своє життя у Визвольних Змаганнях і в таборах смерти, і якого дату щорічно святкують на еміґрації як найвеличавішу історичну подію нашої історії останніх часів. Вистачить навести тільки одне речення із цієї статті-пашквілю: „Все це, починаючи від дати 22-го січня й кінчаючи ‚радісним плаканням' є неймовірним дурисвітством . . ."

б) Видавець тижневика „Канадійський Фармер" Чарлз Доячек у пізнішій своїй статті з 4-го березня 1967 р. п.з. „Справа нашої політики і переконань" висказує свій жаль тільки з приводу форми і місця, на якому ця стаття була поміщена в його часописі, а не з приводу її змісту.

в) Теперішній „екзекутивний редактор" тижневика „Український Фармер", М. Шкавритко у своїй статті „Братня любов — девіз будівничих державників" у тому самому числі з 4-го березня ц.р. також заявляє, що згадана стаття О. Войнаренка, поміщена на редакційній сторінці, знайшла багато палких оспорювачів, „однак в більшій мірі оспорювачі згаданої статті виявили свої слушні застереження до форми, способів вислову і часу їх поміщення, чим до деяких історичних фактів, що їх оспорювати ніхто не може."

Цим своїм ствердженням „екзекутивний редактор" свідомо потвердив і схвалив в імені свого часопису скрайно тенденційне і неправдиве насвітлення О. Войнаренка Акту 22-го січня 1918 р.

Управа СУЖ Канади опирається у своєму рішенні на Декляраці́ї 1-го З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади 30 і 31 жовтня 1965 р. на Союзівці, де в точці 7-ій сказано, що принципи Державних Актів 22-го січня 1918 і 1919 років є ідейними і патріотичними основами української преси на еміґрації без уваги на політичні напрямні і релігійну приналежність пресових органів, а також на резолюціях 2-го З'їзду Українських Журналістів Америки і Канади 5 і 6 листопада 1966 р. в Торонті, в яких З'їзд закликає всіх українців у діяспорі відзначити в 1967 році відновлення української державности і дати тим політичну і моральну допомогу українській поневоленій Москвою нації „в її визвольній боротьбі за привернення соборної суверенної Державности, опертої на Актах 22-го січня 1918 - 1919 років . . ."

9-го березня 1967 р.

Управа Спілки Укр. Журналістів Канади

Новий Відділ Союзу Українок Америки

ХРИСТИНИ 91-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в БЕТЛЕГЕМ, Па.

На фотографії сидять зліва: Оля Цегельська — культурно-освітня референтка й учителька суботньої школи, А. Паращак, Анна Гарас — голова Відділу й організаторка того Відділу, о. Володимир Кармазин, Наталія Даниленко — організаційна референтка Окружної Ради - Філядельфія, Емілія Лаврик — заступниця голови й організаційна референтка, Даня Михайлів — касирка Стоять від ліва: Достойний Василь Рибак „Кум" (був вибраний послом до стейтової леґіслятури стейту Пенсилвенія), Марія Корчова, Петруся Винницька, Татарів — голова 2-го Відділу СУА в Честері, Емма Ковач, Анна Чавс, Марія Біланич, Іван Зазворський — „Кум" і голова окружного Комітету УНСоюзу округи Алентавн, Надя Цегельська — секретарка Відділу. Останній ряд, стоять від ліва: Петро Меньо, Андрій Рожко, Теодор Саврук, Юрій Цегельський, Іван Стасів і Роман Бачинський — всі почесні „Куми".

26-го лютого б.р. тут в залі української католицької церкви св. Михаїла відбулись христини новозаложеного 91-го Відділу СУА імени Олени Кисілевської.

Імпрезу відкрила голова Відділу Анна Гарас, вітаючи пароха церкви о. Володимира Кармазина, який молитвою започаткував цю імпрезу. Анна Гарас привітала представників організацій, „кумів", гостей та й членкинь нового Відділу. Після того відбулась офіційна частина свята, а саме довершення „христин", якого довершив о. Володимир Кармазин, відмовляючи „Молитву Союзу Українок", під час якої запрошені куми держали символічну ленту.

Були привіти й промови місцевих і позамісцевих гостей. Першою промовляла організаційна референтка Окружної Ради СУА з Філядельфії — Наталія Даниленко. Вона передала привіт від голови СУА др Стефанії Пушкар та й голови Окружної Ради М. Ляченко, а після того виголосила реферат про історію і розвиток СУА від зарання аж до останніх часів.

Про завдання СУА в Америці промовляла по англійськи Емілія Лаврик. Про патронку нового Відділу, покійну Олену Кисілевську, говорила Даня Михайлів. Вона насвітлила заслуги подійної для організації українського жіноцтва в краю і на еміґрації.

З черги до привіту попрошено головного касира УНСоюзу І. Кокольського, який в товаристві головного радного Степана Гавриша взяв участь в цих христинах. Пан Кокольський щиро вітав управу нового Відділу та й бажав йому якнайкращих успіхів в праці.

Від окружного комітету УККА округи Лігай Валі вітав управу нового Відділу інж. Василь Камінський. Він склав привіт і від „Зарева" і Ліґи Католицької Молоді. Гарний привіт зложила голова 2-го Відділу СУА в Честері М. Татарів. Від об'єднання жінок при ООЧСУ в Алентавні вітала новостворений Відділ голова Анастазія Ґудз, а від Відділу ООЧСУ в Алентавні зложив привіт голова Іван Федорак.

Писемні привіти були від Окружної Ради СУА в Клівленді, від Відділу СУА в Бріджпорті, Конн., і заслуженої діячки серед СУАмерики п. Білозор.

Господарі свята не забули подбати і про розвагову частину, і після промов і привітів наступив час для музики, співу і деклямацій. Панна Оксана Гарас, студентка Рутґерс Коледжу гарно виконала на фортепіяні „Токкату" композитора Хачатуряна. Молода енерґійна солістка пані Люся Гентиш вміло відспівала „Стрийський парк", „Червоні маки" і „Знову цвітуть каштани' при власному фортепіяновому супроводі.

Діти суботньої школи 2-ої і 3-ої кляс, яку провадить Оля Цегельська і Надія Цегельська, виконали три спільні деклямації. Діти гарно вив'язались зі свого завдання.

Розвагову частину закінчила Богом обдарована талантом п. Оля Цегельська деклямацією „Довбуша". Вона полонила душі присутніх високою технікою та й опануванням тексту.

Свято закінчилось спільною молитвою „Боже Великий Єдиний", після чого куми, представники організацій та й гості вписались до пропам'ятної книги, а потім в приємній атмосфері забавлялись до пізнього вечора при перекусці, яку приготовила управа Відділу.

На закінчення слід згадати, що 91-ий Відділ був заложений щойно кілька місяців тому заходом Анни Гарас, Олі Цегельської, Дані Михайлів і Наді Цегельської, і за цей короткий час зумів розгорнути широко-закросну культурно освітню працю. Вже зорганізовано суботню школу, до якої належить 30 дітей, а учительками є Оля Цегельська і Надя Цегельська. Вони зуміли вже зорганізувати танцювальну групу, до якої належить 45 дітей. Мистецьким керівником тієї групи є відомий колишній співробітник батька українського танцю Авраменка — п. Михайло Лаврик.

Н. Н.

Музичні програми київської телестудії

На запитання „Рад. України" з 7-го березня про запляновані на 1967 р. музичні програми редактор музичного відділу студії В. Капрелов відповів: „. . . Ми покажемо глядачам ряд циклів передач, присвячених 50-річчю. Назви їх ви скоро побачите на своїх екранах — „Ім Жовтень шлях проклав". „Мистецтво, народжене Жовтнем", „Розкажи нам, пісня". З передачею цього останнього циклу ви вже, мабуть, познайомились — у січні в ефір вийшов „Гімн мільйонів" — розповідь про величний гімн комуністів усього світу — „Інтернаціонал". Найближчим часом ми розповімо про історію і славне життя пісень, які стали неначе етапними віхами в славній героїчній боротьбі нашого народу — „Варшав'янка", „Шалійте, шалійте, скажені кати". „По долинах і по горах". „Священна війна". З того ж числа газети довідуємось, хто керує Київською телестудією: В. Власов — директор, В. Капрелов — керівник музвідділу, Б. Александров — керівник суспільно - політичних програм . . .

У САРАСОТІ НА ФЛОРИДІ

Замість на конвенцію пасічників, я поїхав в тихе місце, де міг би спокійно переглянути свої матеріяли до книжки про книгарню, що задумав написати.

Подивився на мапу Америки і знайшов, що правдоподібно найтихше місце буде близько мексиканського заливу, в стейті Джорджія в околицях трясовини, де ще колись індіяни ховалися від білих в тих недоступних місцях.

Як я туди заїхав, заплатив 1.50 дол. за оглядини околиці на моторовім човні. Переконався, що спокійно і тут не буде, всюди повно туристів. Поїхав далі, аж до столиці стейту Флорида, Талагассі. Там мав охоту знайти місця, де ростуть великі дерева на воді т.зв. тупело. Коли ці дерева цвитуть, то бджоли з них збирають мед. Найшов пасічника і ми поїхали в ті околиці, але малощо бачили, бо дерева були без листя і без цвіту.

В мотелі почув на телевізії, що Стейтовий університет в Талагассі справляє бенкет у честь професора Мілікана з Шикаґа, який одержав нагороду Нобеля з хемії. Головну промову на бенкеті мав мати д-р Михайло Каша. Мене це зацікавило, бо д-ра Кашу і його брата Григорія та цілу цю родину я знав, вони є приятелі моїх дітей. На слідуючий день рано перед 9-тою я зателефонував до д-ра Каші. Хотів йому пограτулювати. За півгодини д-р Каша вже був в моїм мотелі, тай забрав мене до університету. Показав нові будинки, що поставлені недавно, вже за його директури, потім в середині обводив мене може по яких 20 департаментах, всюди машини, ляборатoрії, професори, техніки. Всюди ввічливо здоровкаються. Д-р Каша всім чемно відповідає на питання чи на поздоровлення

Д-р Михайло Каша на вигляд молодий, між 40 а 50, середнього росту, все усміхнений, спокійний, ніби за ніщо не відвічає. Я бачу, що в кожній ляборaторії, куди лише поступимо, якби на нього чекали з запитами. Він спокійно відповідає. Найдовше затрималися ми в департаменті прецизійних інструментів, де між іншим один технік працює над новою машиною, винаходу д-ра Каші, що має аналізувати музичні інструменти. Це машина, що покаже, чи інструмент добрий, чи ні. Д-р Каша, по професії молекулярний біофізик, ще має „габбі" — музичні інструменти. Дав до опатентування нової моди ґітару, що два рази голосніша, як інші ґітари. Також студіює бандури й інші народні інструменти.

Я побачив, що шкода часу панові професорові Каші, я перепросив його, бо в його канцелярії вже чекало 6 осіб, якісь репортери та учні, на інтервю з ним. Подарував я йому слоїк меду від своїх бджіл в Седдел Ривер і поїхав далі, майже запаморочений величчю науки.

Їхав, думав, аж опинився в місті Сарасота на Флориді. Зайшов до ресторану. До мене приступає якась пані.

— Ви пан Сурмач? Не пізнаєте мене?

— Ви пані Савицька з Бруклину.

— Так, але я тепер називаюсь пані Сандерс. Тут є мій син, він так називається і я собі назву змінила, щоб легше було між американцями вимовити. Я рада, що вас побачила, хочу, щоб ви познайомились з моїм сином і його родиною. Він буде радий з вами по-українськи поговорити.

Пані Джін Савицька (Сандерс) є донька Теодозія Талпаша, одного з перших засновників Українського Народного Союзу в місті Шамокіні, Па., 1894 року. Пригадує, що батько завжди хвалився, що УНС, що тепер має мільйони, був заснований в кухні їх помешкання.

Пан Теодозій Талпаш був вибраний першим предсідником цієї організації, що тоді звалася Руський Народний Союз. Тут також є українського походження пані Рор, вона з чоловіком тут має дуже велику музичну крамницю. Пані Рор є тут знана як диригентка хорів.

На другий день читаю тут в газетах, що на бенкеті в Талагассі головну промову мав д-р М. Каша, і що то він найбільше прислужився тим, що дав нагоду працювати д-рові Міліканові в своїм департаменті.

Д-р Каша добре тримається і його тут усі дуже шанують. Думаю, що такі, як він принесуть нам славу.

М. Сурмач

ПРОБЛЕМИ ВІДЧУЖЕННЯ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

спільних норм) і поняттям аліенації, що є станом, в якім людина перестає бути центром свого світу, відчужується від себе, від своїх дій і від всесвіту. В другій частині доповіді Віталій Кейс встановив відношення між літературою і проблемою відчуження. Для ілюстрації невідчуженого і відчуженого стилю (терміни критика Фінкелштайна) він навів приклад творчости Генрі Торо, де існує гармонія між ним і природою, його чуття трансцедентно з'єднуються з довколишнім світом, і немає різниці між людським буттям і природнім світом. Як контраст, доповідач навів приклад творчости Скота Фіцджералда, де природа трактується, як чуже і загрожуюче явище. Сонце виходить з рани, проміння — це темні артерії на чорнім небі; і тут не можна вже говорити про гармонію між людиною і світом. Альберт Кам'ю лежить десь між цими протилежностями. Він намагається, як Торо, з'єднатися з природою; але одночасно не має ніяких ілюзій про природу, як Фіцджералд, бо вона вічна, а він смертний, її краса — це вічна пригадка про трагізм людини.

В третій частині, яка є стрижнем доповіді, Кейс проаналізував ранні есеї Кам'ю. В першій збірці есеїв „Ні се ні те" Кам'ю „протиставить сили душі холодній дійсності". Ці есеї виявляють першу зустріч з трагедією життя і з дуалізмом світу. В есеї про смерть своєї матері він відображує сучасні йому філософські проблеми, — в своїх стражданнях і в абсурдній мовчанці мати втілювала, вмираючи, холодну байдужість і самотність всесвіту, який загрожує своєю порожнечею. Після подорожей по чужих країнах, Кам'ю приходить до світогляду, який став основним в усій його пізнішій творчості: „моє царство є в цім світі... я бачу життя, не закриваючи очей перед смертю". У слідуючій збірці „Весільне" Кам'ю відкриває нових богів при зустрічі з природою: сонце, море, квіти, — захоплюється сприйманням світу фізично. Але при зустрічі з суворішою природою Кам'ю знов відчуває свою відчуженість у світі, але в цім почутті відчужености є й почуття життя. У збірці „Міт Сизифа", яка є основною філософською працею Кам'ю, відчуженість постає з почуття абсурду, з усвідомлення механічности свого буття.

Почуття абсурдности родиться з суперечностей між прагненням людини і обмеженням, яке кладе на неї всесвіт. З усвідомленням абсурду тісно пав'язане почуття тривоги і відчуження. Згідно з Кам'ю, крім інтелектуальної концепції, абсурд — це також емоційний досвід, його відчувають перед тим, як розуміють. Почуття абсурду випливає з одного з чотирьох джерел: з механічної тупої монотонности людських звичок, з усвідомлення проминальної властивости часу, з почуття залишености у відчуженім світі й, нарешті, з почуття відчужености від інших.

***

Це і є дуже загальна і згущена характеристика доповідей Хруцького, Одайника і Кейса (часто їхніми таки словами). Її призначення більш документальне як інформативне. Але, вийшовши поза межі статті у вступі, треба задля композиційної логіки вийти і в заключній частині. І тут логічно можна торкнутися взаємин між старшою і молодшою ґенераціями, в яких заіснувало щось поверхове, і від чого варто було б відійти.

Свого часу на наше нарікання про відсутність в українському театральному житті О'Ніла, Кльоделя, Брехта, Беккета і Йонеско — пані Людмила Коваленко відповіла дослівно таке: „... для нас, старших письменників, такого сорту п'єси не є ніякою новиною, ані особливо модерним явищем. Такого роду п'єси ставилися в передреволюційній Росії досить часто..." („Сучасність" ч. 9, 1966).

Треба мати необмежену віру в обмеженість читача... Щось дуже аналогічне трапилось і в заключному слові, після доповідей Хруцького, Одайника і Кейса. Нас знов впевняли, що це все речі старі, ними давно пережиті. На щастя, не говорилось про Сартра чи Кам'ю в дореволюційній Росії або Австрії... Тяжко зрозуміти логіку такого публічного оголення себе. Якщо це несвідома компенсація втраченого життя, — то ефект цього, на жаль, протилежний. І це боляче чути. А можливо це вияв нашого старого, традиційного — всіх ми переплюнули. І тут теж було б приємним і відсвіжуючим усвідомити, що ми далеко ще не пережили багатьох філософських і мистецьких нуртувань (або, висловившись близькою мовою, не переплюнули, а тільки плювали.).

МІСЦЕВЕ РАДІОМОВЛЕННЯ

Так звана масова радіофікація зводиться в УССР до масового поширення репродукторів — голосників у помешканнях, через які місцевий радіовузел передає те, що вважає за потрібне (найчастіше з Москви). На радіовузлах готують також місцеві радіопрограми, що тривають від 10 до 30 хв. „Радянська Україна" від 16 лютого повчає працівників трансляційних радіовузлів, щоб вони більше уваги у „домашніх" програмах присвячували „виробничим процесам." Газета нарікає: ... „Ознайомлення з радіопрограмами показує, що ряд кореспондентів - організаторів захоплюється великими формами передач, оголошуючи цикли, радіожурнали, радіошколи, які за браком часу організувати й вести в умовах районного мовлення систематично неможливо".

РОЗДАРОВУЮТЬ ЧУЖЕ ДОБРО

Під заголовком „Русло братерства" розповідає „Молодь України" з 22 лютого, як „із Совєтського Союзу потече блакитне паливо в Чехословаччину". Трохи нижче в замітці уточнено, що потече природній газ не з якоїсь засекреченої бази в Совєтському Союзі, а таки з України — від м. Долина через кордон і до м. Угерсько. Прокладачі сталевих рур натрапляють у гірській місцевості на великі труднощі, але ... чого не зробиш для „братерства" та ще й чужими — українськими — руками і з чужим добром!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. в годині 6-ій веч. в домівці УНДому. — Управа.

СУБОТА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Звичайні місячні збори Т-ва св. Юрія — 239 Відд. о год. від 3:30-4:30 по пол. в домі Укр. Амер. Горожан при 847 N. Franklin. — Д-р В. Галан, предс., М. Ковальчук, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вінярського, 482 Мейн вулиця у Патерсоні. Проситься прибути та вибрати Комітет на ювілей Відділу. — І. Бурний, секр.

КЛІВЛЕНД, О. Збори Відділу 112 С-ва Пресв. Діви Марії по 2 і 3-ій Службі Божій в залі церкви св. ап. Петра і Павла при W. 7th St. — І. Добрянська, рек. секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Квартальні збори 42-го Відділу ім. Т. Шевченка о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На зборах буде проведена зміна у виплаченні хворобової допомоги, яка буде зобов'язувати всіх членів, тому участь членства є дуже побажана. Вписуйте знайомих в члени УНСоюзу. — В. Марущак, рекр. секр.

ШИКАҐО, Ілл. Річні збори 301 Відд. ім. Д. Вітовського, які відбулися 5 березня ц. р. вибрали таку Управу: В. Іващук, предс., А. Масловський, заст. предс., П. Врублівський, фін. секр., І. Стадник, касир, А. Сидорович, рек. секр. Ю. Паславський, гол. Контр. Комісії. Н. Ткачинський, І. Матулко — члени комісії, Анна Доманчук, надз. хворих. Місячні збори дальше будуть відбуватися кожної першої неділі по першім, а вкладки збираються кожної неділі на залі св. Володимира при 2250 W. Cortez St. Адреса секретаря: Petro Wrubliwsky, 919 N. Latrobe Ave., Chicago, Ill. 60651. Tel.: 626-5663. — П. Врублівський, секр.

Розшуки

РОЗШУКИ

Українська Медично - Харитативна Служба б. Український Червоний Хрест пошукує:

Громняк (або Громяк) Ярославу (прізвище замужем не знане), яка до 1948 року перебувала в Ельванґені і мабуть виїхала — еміґрувала.

Рубинович Оксану із Закарпаття, яка в роках 1939-1943 вчила в горах.

Смирницького Ігора, нар. 26 травня 1922 року.

Корпана Панька із села Сільце, Підгайці.

Старовійта Бориса, нар. 1900 року.

Хто знав би пошукувані особи, просимо подати на адресу:
Ukrainischer Medizinischer u. Caritativer Dienst
8 Muenchen 2.
Dachauerstr. 9/II
Deutschland

Приймається оголошення святочних побажань у „Свободі"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного Великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ:

1 цаль через 1 шпальту	$ 3.00
1 цаль через 2 шпальти	5.00
2 цалі через 2 шпальти	10.00
3 цалі через 2 шпальти	15.00
4 цалі через 2 шпальти	20.00
5 цалів через 2 шпальти	25.00
6 цалів через 2 шпальти	30.00

та в інших розмірах.

Треба сподіватися, що загал нашого Громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

ОГОЛОШЕННЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ:
за новим стилем до 18-го БЕРЕЗНЯ, включно, за старим стилем до 22-го КВІТНЯ 1967 року.

Зголошення святочних побажань, **РАЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ**, залежно від величини оголошень, надсилати до:

"SVOBODA"
83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Увага! *Увага!*

ПАССЕЙК, КЛІФТОН і ОКОЛИЦЯ!

В неділю, 19-го березня 1967 року

о год. 6:00 веч.
в приміщенні
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при 237 Hope Avenue — Passaic, N.J.
— відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС Пассейку, Клівфтону та околиці

В цих річних Загальних Зборах повинні взяти участь Урядовці та конвенційні Делеґати від наступних Відділів:

ПАССЕЙК 42, 97; КЛІФТОН 182
ПЕТЕРСОН 64; МАГВА 394
ҐРЕЙТ МЕДОВС 143

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Звіти Окружної Управи.
2. Вибір нової Управи.
3. Обговорення трирічної ювілейної програми праці Округи.

В Зборах візьме участь

Ярослав Падох

головний секретар УНСоюзу

ДО УЧАСТИ В ЗБОРАХ ЗАПРОШЕНЕ ТЕЖ ВСЕ МІСЦЕВЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО.

В. НОВАЦЬКИЙ, голова — В. МАРУЩАК, секретар

ТАРЗАН, Ч 5778. Тарзан бачить пантеру!

Тарзан вибіг із кімнати, щоб перевірити причину крику... І його малощо не потоптали селюхи, що панічно втікали.

Він побачив, що освітлений будинок був джерелом паніки. Він увійшов до середини і стрінув Джансонову пантеру, яка гарчала — дика дійсність!